

Yrittäjyyden tukena läheiset

7.9.2021

Seinäjoen ammattikorkeakoulu toteutti keväällä laajan sivutoimista yritystoimintaa harjoittaville suunnatun kyselyn yhteistyössä Suomen Uusyrityskeskuksen ja Norstatpanelin kanssa. Verkkokyselyyn vastasi kaikkiaan 486 hybridiyrittäjää. Edellinen vastaava tutkimus toteutettiin vuonna 2014.

Sivutoimisilta yrittäjiltä kysyttiin, kuinka vahva aikomus heillä on ryhtyä päätoimiseksi yrittäjäksi. Vastaajista 23 prosentilla oli erittäin vahva aikomus ryhtyä päätoimiseksi yrittäjäksi. Heille sivutoimisuus onkin eräänlainen vaihe matkalla kohti päätoimisuutta. Toisaalta 47 prosentilla ei ollut aikomusta ryhtyä päätoimiseksi yrittäjäksi ja 30 prosentilla oli vain pieni aikomus. Tämä kertoo siitä, että sivutoimisuus on useimmalle pysyvä ratkaisu ja sopii elämäntilanteeseen.

Aikomusta ryhtyä päätoimiseksi selittävät useat eri tekijät

Aikomusta ryhtyä päätoimiseksi selittää kaikista eniten lähipiiristä saatu tuki. Mitä vahvemaksi yksilö kokee tuen ystäviltä, puolisolta tai muilta tärkeiltä ihmisiltä saavansa päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtyessään, sitä vahvempi on aikomus ryhtyä päätoimiseksi. Yrittäjyys onkin henkilölle aina enemmän kuin henkilökohtainen valinta. Usein siihen liittyy koko perheen tilanne ja etenkin puolison työ.

Aikomusta ryhtyä päätoimiseksi yrittäjäksi selittävät myös erilaiset yrittäjyyteen liittyvät motiivit. Yksilö, jolle yrittäjyydessä on tärkeää itsenäisyys ja mahdollisuus olla oma pomonsa, on myös kiinnostuneempi päätoimisesta yrittäjyydestä kuin yksilöt, joilla motiivit liittyvät esimerkiksi itsensä kehittämiseen tai taloudellisiin seikkoihin. Toinen selittävä motiivi päätoimisuudelle on halu innovoida ja kehittää omaa tuoteideaa. Tällöin sivutoimiyrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden kokeilla tuotteen toimivuutta markkinoilla ja sitä kautta edetä kohti päätoimisuutta.

Myös asenteilla ja uskolla omaan pystyvyyteen on merkitystä. Jos asenteet yrittäjyyttä kohtaan ovat positiivisia ja yksilöllä on vahva usko omaan menestymiseensä yrittäjänä, on aikomus siirtyä päätoimiseksi myös vahvempi. Mielenkiintoista on, että yksilön hyvinvointi selittää aikomusta ryhtyä päätoimiseksi negatiivisesti. Eli mitä hyvinvoivemmaksi yksilö itsensä kokee, sitä vähäisempi aikomus on päätoimista yrittäjyyttä kohtaan. Tämä kertoo todennäköisesti siitä, että yksilö on nykyiseen elämäntilanteeseensa tyytyväinen ja siksi ei halua muutosta nykyiseen. Myös ikä selittää negatiivisesti – mitä vanhempi sivutoiminen yrittäjä on, sitä vähäisempi aikomus on ryhtyä päätoimiseksi.

Hyvinvoiva hybridiyrittäjä -hanke

Kysely toteutettiin osana Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Työterveyslaitoksen yhteistä Hyvinvoiva hybridiyrittäjä -hanketta. Hanke pyrkii rakentamaan nykyaikaisen työelämän hyvinvointikompattia yksilöille,

joiden työelämä rakentuu erityyppisistä elementeistä. ESR-rahoitteisessa hankkeessa mm. järjestään hybridiyrittäjille suunnattuja työpajoja, joissa työstetään yrittäjien käytännössä kohtaamia haasteita.

Tämä artikkeli kuuluu sarjaan, jossa tarkastellaan hankkeessa toteutetun kyselytutkimuksen tuloksia. Seuraavat saman sarjan artikkelit ovat ilmestyneet aiemmin @SeAMK Verkkolehdessä:

Hybridiyrittäjät hyvinvoivia ja onnellisia
Mielikuvat yrittäjien sosiaaliturvasta monella
kielteisillä
Hybridiyrittäjyyden kuva tarkentuu

Sanna Joensuu-Salo, yliopettaja, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Anmari Viljamaa, yliopettaja, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Emilia Kangas, projektipäällikkö, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Marja Katajavirta, asiantuntija, Seinäjoen ammattikorkeakoulu